

Quintus Physicorum

phisi. et hoc est verum in quattuor generibus: ergo forma substantialis non introducit tota simul et nota quod illa propositio non intelligitur de partibus mobilis: quia per eas vult probare quod mobile habet partes et sic peteret principium. Item per dealbefactionem fit aliquis similis sed dealbefactio est motus et similitudo est relatio: ergo per motum acquiritur relatio in aliquo et per consequens in ad aliud est motus.

Quarto arguitur quod relatio non possit de nouo alicui attribui nisi transmutatione facta in ipso: quod sicut est de qualitate sic videtur esse de relatione: sed qualitas non potest alicui attribui de nouo nisi facta transmutatione in ipso igitur. Item nullum ens reale potest alicui attribui nisi transmutatione facta in eo in hoc enim videntur differre entia rationis et entia realia: quia entia rationis scilicet conceptus intellectus possunt attribui aliquibus nulla transmutatione facta in ipsis ut lapis potest esse intellectus nulla transmutatione facta in lapide. Sed entia realia non possunt attribui aliquibus nisi transmutatione facta in ipsis. Relatio autem est ens reale ergo et c. Item omne quod aliter se habet nunc quam prius videtur esse transmutatum hec videtur manifesta in. 6. h. Sed omne illud quod nunc refertur aliqua relatione reali et prius non referebatur se habet aliter nunc quam prius si enim penitus et eodem modo se haberet nunc ut prius: tunc sicut prius non erat relatum sic nunc non est relatum et sic esset relatum et non relatum quod est impossibile ergo.

Quinto vel relatio distinguitur a fundamento vel non si secundum: ergo ad relationem est per se motus: quia ad fundamentum relationis scilicet ad caliditatem est per se motus: ergo et ad ipsam relationem. Item albedo potest esse sine similitudine: ergo non est idem realiter cum relatione similitudinis: quod nulla videtur esse potior via ad probandum aliqua distinguere et per hanc viam philosophus probat materiam non esse formam et locum distinguere a locato: quia locus manet recedente locato. Item nisi unio materie ad formam diceret aliquid preter materiam et formam sequeretur quod anima separata et materia essent unita. Item nisi approximatio diceret aliquid preter ignem sequeretur quod preter ignem non requireretur approximatio ad hoc quod ageret. Item similitudo et dissimilitudo distinguunt specie: ergo non sunt albedo in qua fundantur. Item relatio et fundamentum differunt genere: ergo specie et numero et phis in ca. de ad aliud excludit substantiam a diffinitione eius. Forte dicis quod relatio realis distinguitur realiter a suo fundamento et a subiecto. Contra tunc esset processus in infinitum: quia si similitudo differt a subiecto per relationem et iterum illa relatio differt a subiecto per relationem aliam. Forte dicis quod non: quia secundum auicennam una relatio non fundatur super aliam. Contra proportionalitas est relatio realis et fundatur in proportionem est enim proportio proportionum. Item San. Tho. dicit quod ultima predicamenta fundantur super relationes. Item ad hoc quod inter aliqua sit relatio realis secundum San. Tho. prima parte. q. 13. arti. 7. oportet quod sint eiusdem ordinis et q. 28. ar. 1. sed ordo est relatio: ergo omnis relatio realis presupponit aliam relationem realem et sic in infinitum.

Sexto arguitur ad idem si relatio distingueretur a suo fundamento capiatur: ergo creatio et arguitur sic illa terminatur ad substantiam: ergo est substantia

Item deus sine tali accidente potest producere creaturam per suam omnipotentiam.

Septimo si relatio distingueretur a fundamento capio ergo duas dissimilitudines inter sol. et platonem iste due relationes sunt eiusdem speciei: sunt similes: ergo per eas unus non est dissimilis alteri.

Item quero in quo est subiective proportio dupla duorum lapidum si in duobus lapidibus: ergo idem accedens esset in duobus subiectis parisius et rome.

Forte dicis quod una pars est in una parte: quia medietas proportionis duple est in uno lapide et habet proportionem subduplam ad totum. Contra proportio dupla est totum homogeneum: ergo quelibet pars eius est proportio dupla. Item tunc proportio dupla esset proportio subdupla: quia proportio dupla duorum lapidum est subdupla ad proportionem duorum lapidum sed contra iste proportionem sunt diuersarum specierum: ergo una non dicitur de alia.

Item ponamus quod deus creet sortem per ultimum instans non esse tunc queritur in quo instanti erit illa relatio non nunc: quia subiectum suum non est nec in aliquo instanti post hoc: quia quocumque dato illud est immediatum huic et sic ante illud sortes iam fuit creatus.

Octavo secludatur relatio identitatis specificae a sol. vel ergo est eiusdem speciei cum platone vel non. Forte negas casum. Contra quando adam fuit sol. tunc non habuit identitatem specificam. Item secundum philosophum septimo metha. substantia precedit accidens cognitione/diffinitione et tempore precedere autem tempore dicitur: quia non implicat substantiam esse sine accidente. Item sit albedo sol. diffinis et albedo platonis uniformis tunc quero vel similitudo sol. ad platonem que in toto est eque intensa et tunc sequitur quod quelibet pars sol. est eque similis platoni sicut alia si non ergo idem accidens est magis et minus intensum. Item fiat sortes magis dissimilis platoni et minus dissimilis cicero tunc sequitur idem accidens scilicet eandem similitudinem intendi et remitti ut si sol. sit albus ut quattuor et plato incipiat perdere albedinem cicero vero fiat albus ut quattuor. Item arguitur de approximatione si sit una relatio que sit in toto: ergo omnes partes agentis sunt eque propinque passo. Si dicas quod quelibet pars habet suam approximationem sequitur quod erunt infinite relationes sicut sunt infinite partes.

Ad primum dicendum negando minorem: quia fluxus est in subiecto cum realiter sit ipsa forma. Sed contra generatio mensuratur instanti non autem forma rei corruptibilis ymo supra dictum est quod mensuratur tempore. Item phis hic. T. L. 5. dicit quod albedo non est motus: quia inquit sequeretur quod motus esset terminus motus. Ad primum dicitur quod non: sequitur quia idem esse hominis et anime et tamen esse anime mensuratur euo esse autem hominis mensuratur tempore ut sic secundum San. Tho. in. 4. d. 17. q. 2. ar. 1. q. 3. Licet esse hominem sit in instanti. Ad aliud dictum est supra. Deinde dicitur quod esse non est ipsi forme tanquam quod est et ideo forma non variatur: sed subiectum per formam. Si dicatur quando aliqua sunt eadem essentialiter si unum accipit esse per motum et alter: si ergo motus et forma sint idem sequitur quod motus accipit esse per motum dicendum quod motus et forma sunt idem materialiter.

Ad secundum. Negatur sequela: quia licet subies-